

Nr. 9. August 2008

Generalforsamling 2009 på Bygholm, Horsens

Høring om sagkyndige i dansk straffeprocess

Flygtningenævnets Årsberetning 2007

Bogomtale - Terrorsagen fra Vollsmose - Civile agenter

71. Færdselsloven - Kørsel uden kørekort i gentagelsestilfælde
72. EU-borgere - Udvisning - Våbenloven - Varetægtsfængsling - Løsladelse
73. Udvisning undladt - EU-borgere - Tyveri
74. EU-borgere - Udvisning, ulovlig administrativ - Varetægtsfængsling
75. Pengefalsk - Forsæt - Dummere end politiet?
76. Udvisning undladt - EU-borgere - Tyveri og tidligere afgørelser vedr. samme
77. Legemsbesigtigelse i forbindelse med domsforhandling
78. Nævningesager, nye - Ekstrakter med forakter - Kære under domsforhandling eller dennes forberedelse
79. Vold mod politiet - Tilregnelighed - Patologisk rus - Frifindelse for straf og behandling - Retslægerådet - Sagsomkostninger

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Generalforsamling 2009 på Bygholm, Horsens.

Reserver allerede nu dagene, fredag den 27. marts og lørdag formiddag den 28. marts 2009 til kursus og generalforsamling. Der kommer nærmere om frister for tilmelding, priser, program med videre på et senere tidspunkt.

Høring om sagkyndige i dansk straffeprocess

Advokatsamfundet
Sekretariatet

Amagertorv 11
19. august 2008

Vedr.: J.nr. 04-014005-06-0146. Indledende rapport om sagkyndige i dansk straffeprocess.

Sekretariatet har ved skrivelse modtaget her den 23. juli 2008 forelagt ovennævnte rapport af 26. maj 2008 med følgende spørgsmål:

"Indebærer den sædvanlige praksis for sagkyndig oplysning af sagen mulighed for at forsvaret i tilstrækkeligt omfang får stillet sagkyndig bistand til rådighed og/eller bliver inddraget i den sagkyndige oplysning af sagen med henblik på opfyldelse af ligestillingsprincippet?"

Rapporten har været drøftet ved foreningens bestyrelsesmøde den 18. ds.

Foreningen bemærker, at sagkyndige erklæringer i straffesager indhentes fra mange kilder, politiets egne tekniske undersøgelser, offentlige institutioner med eller uden honorering for den enkelte sag, private institutter eller firmaer med eller uden autorisation eller enkeltpersoner, der i kraft af deres uddannelse og evt. tilknytning til de ovennævnte må antages at have en særlig indsigt på området.

Der vil altid være en risiko for, at en nærmere dialog mellem rekvirenten og den sagkyndige måske i en lang række af sager kan farve erklæringens indhold.

Der bør til opfyldelse af ligestillingsprincippet gives forsvarerne adgang til at indhente den sagkyndige bistand, der er nødvendig for en forsvarlig udførelse af hvervet.

Dette indebærer, ud over kontakten til sagkyndige og muligheden for at afholde honorar til den sagkyndige som sagsomkostninger, også at den sigtede/tiltalte - der undertiden vil have sagkundskab inden for specialområder - kan få overgivet kopi af de indhentede erklæringer.

Inden for sager om økonomisk kriminalitet er der afsagt en række kendelser, der fastslår forsvarerens ret til at indhente "second opinion", ligesom det følger af forarbejder i form af betænkninger om økonomisk kriminalitet.

Det ville være ønskelig at sikre, at princippet gælder inden for alle områder af sagkyndig bistand, og at man sikrer de forsvarere og sigtede, der ønsker dette, mulighed for at blive inddraget i den sagkyndige oplysning af sagen.

Det skønnes ikke praktisk eller hensigtsmæssigt at afskaffe den brede adgang til at fremskaffe og fremlægge sagkyndigt bevis med formaliserede regler om syn og skøn.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Flygtningenævnets Årsberetning 2007

En væsentlig del af nævnets arbejde har i beretningsperioden drejet sig om behandlingen af et større antal sager vedr. statsborgere fra Irak, herunder en række genoptagelsesbegøring fra Dansk Flygtningehjælp.

En række emnekredse behandles i årsberetningen udover udvalgte sager fra de enkelte lande. Således er der fra side 85 en redegørelse for indsamling af baggrundsmateriale, høringer, ægthedsvurderinger og kriminaltekniske erklæringer.

Fra side 96 behandles inddragelse og nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse, herunder på grund af svig og udrejse.

Bag i årsberetningen er gengivet den seneste version af udlændingeloven. Men ændringer er som bekendt på vej.

Beretningen kan udover den trykte udgave ses på nævnets renoverede hjemmeside www.fln.dk.

Bogomtale - Terrorsagen fra Vollsmose - Civile agenter

Journalist Kaare Gotfredsen har på TV2's Forlag udgivet ovennævnte bog på 330 sider hæftet, kr. 199.

Forfatteren udmærker sig ved at være den, der opsøgte den civile agent Lars H's fraflyttede hus og fandt en række fortrolige papirer, der ikke var blevet bortskaffet og destrueret i forbindelse med, at Lars H blev undergivet et vidnebeskyttelsesprogram.

På siderne 78-91 gennemgår forfatteren, hvad PET *ikke* vidste om den pågældende i forbindelse med, at han blev meddeler og siden civil agent for tjenesten.

Når man læser bogen, der er noget bredt skrevet - 100 sider kunne med fordel være skåret ud af en forlagsredaktør - og hvor forfatteren ligesom forsøger at krybe ind under huden og foregive at vide, hvad personerne tænker - også de personer, som han ikke kan have interviewet - efterlades man med det indtryk, at det er forståeligt, at vi i en længere periode havde et forbud mod civile agenter i almindelige straffesager, og forståeligt, at politiet, efter at forbuddet blev ophævet, har været tilbageholdende med at benytte sådanne efterforskningsmetoder i almindelige straffesager. Muligt er der dog flere sager end dem, politiet vil være ved, men hvor politiet kalder aktøren for meddeler, selv om han i virkeligheden optræder som agent.

Men den, der *er* agent og skal stå frem som vidne i retten - med eller uden navnebeskyttelse - risikerer at få blotlagt sit privatliv, således som det skete med Lars H, både i retssalen, den løbende mediedækning under sagen og nu i ovennævnte bog, hvor man tilmed bringer et foto med den tyndest mulige streg over øjnene.

Selve straffesagen er trods bogens bredde meget kort omtalt. Jurister kan her med fordel læse UfR 2008.1607 H.

Landsforeningens Meddelelse 71/2008

Færdselsloven - Kørsel uden kørekort i gentagelsestilfælde

Færdselslovens § 56

Præsidenterne for Vestre og Østre Landsret har den 1/7 2008 udsendt følgende cirkulæreskrivelse til byretterne.

"Landsretterne har drøftet sanktionsfastsættelsen ved overtrædelser af færdselslovens § 56, stk. 1 - kørsel uden kørekort - i gentagelsestilfælde, hvor navnlig sanktionsfastsættelsen ved kørsel i mere end 5. gangstilfælde har givet anledning til en vis tvivl.

Landsretterne er enige om for fremtiden at anvende følgende udgangspunkter for strafudmålingen for en enkelt kørsel uden kørekort:

- 6. gang: fængsel i 14 dage
- 7. gang: 20 dage
- 8. gang: 30 dage
- 9. gang: 40 dage
- 10. gang: 50 dage.

Som udgangspunkt gælder et strafmaksimum på fængsel i 50 dage for en enkelt kørsel uden kørekort.

To kørsler uden kørekort til samtidig pådømmelse vil normalt føre til, at straffen skærpes til næste strafposition. Det samme vil som oftest gælde ved tre kørsler til samtidig pådømmelse.

Bjarne Christensen

Bent Carlsen"

Landsforeningens Meddelelse 72/2008

EU-borgere - Udvisning - Våbenloven - Varetægtsfængsling - Løsladelse

Udlændingelovens § 2 og § 35, våbenlovens § 10

En slovakisk gadegøgler G blev fremstillet og fængslet sigtet for overtrædelse af våbenloven på grund af en ulovlig foldekniv. Landsretten stadfæstede fængslingen, men samme dag blev manden løsladt af politiet.

ØL 4. afd. kære nr. S-2207-08, 25/7 2008

En slovakisk gadegøgler G var den 24/7 2008 fremstillet i grundlovsforhør i København sigtet for overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 3, jfr. § 4, stk. 1, ved hos Politivagten på Hovedbanegården at være i besiddelse af en foldekniv med en klinge på 8 cm, der kunne fastlåses i udfoldet position.

G nægtede sig skyldig, da han bar kniven med lovligt formål.

"G forklarede, at han er fra Tjekkoslaviet. Han kom til Danmark for 2 uger siden for at optræde med gadeteater. Han har ingen familie i Danmark. Han havde kniven i en pose med sine arbejdsredskaber og benytter kniven til arbejde, f.eks. til at rense skægget med. Det er rigtigt, at kniven kunne fastlåses i udslået tilstand."

G havde udklædningsgenstande med sig (til at illudere Charles Chaplin, ER). Han var ustraffet.

Anklagemyndigheden begærede G varetægtsfængslet i 7 dage i medfør af udlændingelovens § 35.

Der afsagdes sålydende

K E N D E L S E:

"Efter de foreliggende oplysninger, herunder at kniven kan fastlåses, er der begrundet mistanke om, at anholdte har gjort sig skyldig i den rejste sigtelse. Retten finder ikke, at det anførte, herunder at den pågældende ikke var klar over de danske regler, eller at han skulle bruge kniven til sin udklædning, er en undskyldende omstændighed. Retten finder endvidere, at det at gå med kniv på gaden er en alvorlig trussel mod den offentlige orden, hvorfor heller ikke EU-reglerne hindrer en udvisning.

Herefter og under hensyn til, at udlændingen ikke har fast bopæl her i landet, og da der er begrundet mistanke om, at han har begået en lovovertrædelse, der kan medføre udvisning efter udlændingelovens §§ 22-24, findes betingelserne i udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, opfyldt.

T h i b e s t e m m e s:

Anholdte G fængsles.

Fristen efter retsplejelovens § 767, stk. 1, fastsættes til 7 dage, således at den udløber den 31. juli 2008."

Afgørelsen blev kæret til Østre Landsret, der den 25/7 stadfæstede i henhold til byrettens grunde.

G blev imidlertid løsladt samme dag af politiet, idet chefanklageren udtalte til Ritzau:

"I betragtning af den usikkerhed, der er opstået om EU-direktivets rækkevidde, og på grund af mandens forklaring om, at kniven var et arbejdsredskab, mener jeg, at der er så megen tvivl om, hvorvidt han kan betegnes som en alvorlig trussel, at jeg har besluttet at løslade ham."

Forsvareren bemærker om fængslingskendelsen:

"Jeg mener ikke at afgørelserne kan være retvisende og i overensstemmelse med forståelsen - og den praksis, som i øvrigt har dannet sig - af den beskyttelse, som eu-borgere nyder jfr. udl.lovens § 2 stk. 3."

Landsforeningens Meddelelse 73/2008

Udvisning undladt - EU-borgere - Tyveri

Udlændingelovens § 2, straffelovens § 276

To kvinder med henholdsvis slovensk og svensk pas dømt for en række butikstyverier under anvendelse af et forklæde med en skjult lomme - i anklageskriftet betegnet "sigøjnerforklæde" - med fængsel i 30 dage, men hverken udvist i by- eller landsret.

ØL 15. afd. a.s. nr. S-1832/08, 7/8 2008

R på 35 år med slovensk pas og S på 48 år med svensk pas og dansk cpr.nummer var tiltalt for 3 forhold af butikstyveri:

"1.

tyveri efter straffelovens § 276, jf. § 285, stk. 1,

ved i tiden forud for den 9. maj 2008 kl. 19.50 i flere ukendte butikker i københavnsområdet, i forening og efter forudgående aftale med ukendte medgerningsmænd, under anvendelse af et forklæde med en skjult lomme (et såkaldt "sigøjnerforklæde") at have stjålet kosmetik, børnetøj, kødvarer m.m. til en værdi af ikke under 10.000 kr.

2.

tyveri efter straffelovens § 276, jf. § 285, stk. 1,

ved i tiden forud for den 9. maj 2008 kl. 19.50 i en Tiger butik i københavnsområdet, i forening og efter forudgående aftale med ukendte medgerningsmænd, under anvendelse af et forklæde med en skjult lomme (et såkaldt "sigøjnerforklæde") at have stjålet øreringe, kuglepenne, hårspænder m.m. til en ikke opgjort værdi.

3.

tyveri efter straffelovens § 276, jf. § 285, stk. 1,

ved i tiden forud for den 9. maj 2008 kl. 19.50 i en Ilva forretning i københavnsområdet, i forening og efter forudgående aftale med ukendte medgerningsmænd, under anvendelse af et forklæde med en skjult lomme (et såkaldt "sigøjnerforklæde") at have stjålet 6 stk. sengelinned og 4 stk. gardiner til en ikke opgjort værdi."

Der var for begge påstand om fængselsstraf og udvisning. Begge nægtede sig skyldige og påstod frifindelse for udvisningspåstanden.

Det fremgik af forklaringerne, der er udførligt gengivet i dommen, at de var kommet sammen fra Malmø for at gå i butikker og spise.

R forklarede bl.a., at de traf tre kvinder, som hun ikke kendte i forvejen, og som bad om at køre med dem tilbage til Sverige. De viste vej og bad om at blive sat af, idet de snart ville komme tilbage. Herefter blev R og S anholdt, og der var mange poser og tasker i bilen, men intet tilhørte R. De tre kvinder havde forklaret, at de havde købt tingene i Danmark.

S forklarede, at hun havde truffet kvinderne i forvejen og havde aftalt, at de skulle mødes. De andre kvinder var inde i butikken i forhold 2, men de gik ikke sammen rundt. Hun havde ved anholdelsen - chokeret over denne - sagt, at hun var kommet med toget. Hun kendte ikke til sigøjnerforklæderne i bilen.

To politifolk forklarede bl.a., at de havde stoppet en ulovligt parkeret bil nær Artillerivej. S havde forsøgt at gå bagom bilen med et sigøjnerforklæde, hvor der lå nogle varer fra en Tiger forretning.

Der blev fundet et yderligere sigøjnerforklæde samt ca. 1 m² koster, herunder krydderier, kosmetik og kødvarer. Ingen af tingene var prismærkede.

R var hjælpelærer. S var sygemeldt. Ingen af dem var tidligere straffet.

Retten lagde vægt på politiets forklaring om iagttagelser af de tiltalte og effekterne i bilen og fandt forklaringerne om de tre andre kvinder utroværdige og fortsatte:

"De tiltalte har i øvrigt afgivet til dels forskellige og skiftende forklaringer. På denne baggrund og efter fundet af de to sigøjnerforklæder i bilen finder retten det tilstrækkeligt bevist, at de tiltalte i forskellige butikker har stjålet diverse varer til en ikke opgjort værdi. Retten har herved bemærket, at der ikke er indgivet politianmeldelse vedrørende nogle af de fundne effekter og at der er tale om mindre værdifulde effekter.

De tiltalte findes i dette omfang skyldige i den rejste tiltale."

Straffen blev fastsat til fængsel i 30 dage med bemærkningen om vægt på kriminalitetens karakter og på, at der var tale om tyveri af en række mindre værdifulde effekter til en ikke opgjort værdi.

Vedr. udvisning bemærkede retten:

"Efter en samlet vurdering af sagens omstændigheder findes den pådømte kriminalitet ikke at indebære en sådan aktuel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn, at udvisningen er berettiget. Påstanden om udvisning tages derfor ikke til følge."

Straffen ansås for udstået med frihedsberøvelsen fra 9/5 - 3/6 2008.

De domfældte ankede til frifindelse. Anklagemyndigheden påstod endeligt skærpelse, således at der skete udvisning.

R og S afgav supplerende forklaring om de tre kvinder, hvis adresser eller telefonnumre ikke var blevet opgivet, og som R fortsat ikke kendte på forhånd. Der var S, der havde kørt bilen.

Også efter bevisførelsen for landsretten fandtes de tiltalte af de grunde, der var anført i dommen, skyldige som fastslået af byretten. Landsretten fortsatte:

"Straffen findes passende, og det tiltrædes af de grunde, som byretten har anført, at de tiltalte er frifundet for påstanden om udvisning.

Landsretten stadfæster derfor dommen, således at de tiltalte frifindes for påstanden om udvisning."

- oo0oo -

Der henvises vedr. udvisning til bl.a. Lf.Medd. 15/2008 og vedr. varetægtsfængsling til Lf.Medd. 3/2008, også gengivet i U 08.560 Ø.

Landsforeningens Meddelelse 74/2008

EU-borgere - Udvisning, ulovlig administrativ - Varetægtsfængsling

Udlændingelovens § 2, § 25 a og § 36

Det er gået op for - visse - domstole, at udvisning af en EU/EØS-statsborger kun er berettiget, såfremt den pågældendes tilstedeværelse eller adfærd udgør en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn.

En måde for politiet at undgå at følge disse regler og ende med en frifindelse for udvisning i retten er tilsyneladende, at man i stedet foranlediger administrative udvisninger. I nedennævnte tilfælde måtte ministeriet imidlertid omgøre en afgørelse, selv om der gik 3½ måned hermed. En anden administrativ udvisning blev opretholdt.

ØL 11. afd. kære nr. S-1259-08, 30/4 2008 og Integrationsministeriet j.nr. 1-21-542.217, 11/8 2008

T på 38 år fra Polen blev tilbageholdt den 24/4 2008 som mistænkt for butikstyveri. Mistanken hvilede ikke på en direkte iagttagelse af tyveri, men en antagelse af, at han havde været placeret, så han dækkede for udsynet til det tyveri af cremer i supermarkedet, der blev begået af andre personer.

T nægtede sig skyldig, men blev desuagtet af Københavns Politi, City, meddelt en skriftlig advarsel samme dag og fortsat tilbageholdt med henblik på udvisning. Sagen blev forelagt Udlændingesevice, Børne- og Opholdskontoret, der den 25/5 2008 besluttede en straksudvisning under henvisning til, at han var blevet grebet på fersk gerning af en butiksdetektiv, mens han i forening med to medgerningsmænd forsøgte at stjæle varer til en værdi af 4.700 kr.

Udlændingesevice fandt ikke, at en udvisning med indrejseforbud i 1 år var uforenelig med EF-reglerne og dermed EF-domstolens praksis på området.

Under henvisning til den skete administrative udvisning blev T fremstillet i grundlovsforhør den følgende dag for at sikre politiet tid til at arrangere udrejsen, herunder at fremskaffe rejselegitimation.

T's advokat protesterede bl.a. med henvisning til, at udvisningen ikke var lovlig, idet der ikke var tilstrækkelig grund til at antage, at T var pågrebet under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, som han nægtede sig skyldig i. Hertil kom retspraksis, både EF-domstolens praksis og dansk retspraksis, f.eks. U2008.560 Ø.

Retten på Frederiksberg anførte i kendelsen, at butiksdetektiven til anmeldelsesrapporten havde anført (resten er citat af kendelsen):

"... at hun bemærkede A stå i afdelingen for kosmetik med en tom halvåben rygsæk på ryggen. Hun bemærkede endvidere T, der stod med to pakker bloklys i en mellemgang, der førte hen til kosmetikafdelingen, og endvidere bemærkede hun en tredje uidentificeret person, der imidlertid undløb. A tog en række cremer og lignende ned i en indkøbskurv og gik herefter sammen med den tredje person ned i bunden af butikken, hvor cremerne blev anbragt i rygsækken. Derefter gik alle tre personer til kasse-linjen. A, som gik igennem først, aktiverede alarmerne og blev derefter pågrebet. T, som ikke havde nogen varer på sig, blev ligeledes pågrebet, og den tredje uidentificerede person greb febrilsk ud efter en vare, hvorefter (... butiksdetektiven ...) ved hjælp af to tilkaldte ansatte fra slagteriafdelingen forsøgte at tilbageholde den tredje person, men han undløb.

Retten finder under disse omstændigheder, at der er begrundet mistanke om, at T har gjort sig skyldig i i hvert fald medvirken til forsøg på butikstyveri til en værdi af ca. 4.700 kr. sammen med A og en uidentificeret medgerningsmand. Endvidere finder retten, at betingelserne for, at udlændingeservice har udvist T administrativt, er opfyldt, jf. udlændingelovens § 25 a, stk. 1, nr. 1.

Retten finder, at dette forhold er af en sådan karakter, at T's tilstedeværelse i Danmark udgør en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn. Retten finder som følge heraf ikke, at udvisningen af T er i strid med EU-reglerne og EF-domstolens praksis, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Herefter må det antages, at betingelserne for frihedsberøvelse af udlændingen T under behandlingen af sagen om afvisning eller udvisning er opfyldt, jf. udlændingelovens § 37, jf. § 36, hvorfor

b e s t e m m e s:

Frihedsberøvelsen af udlændingen T findes lovlig, og den pågældende kan fortsat tilbageholdes indtil den 8. maj 2008."

T's advokat kærede til landsretten og anførte bl.a., at T havde oplyst, at han ikke kendte de to andre personer. Udvisningen måtte i givet fald være forenelig med rådsdirektiv 2004/38 EF om EU-borgere og deres familiemedlemmers ret til færd og ophold. Han fortsatte:

"Det følger af rådsdirektivet artikel 13, at man kun kan træffe udsendelsesafgørelser, som straf eller retslig følgevirkning til en fængselsstraf, hvis betingelserne i artikel 27, 28 eller 29 er opfyldt. Uden at gå fuldt ud i detaljer i disse bestemmelser skal det anføres, at beslutningen om udsendelse skal være i overensstemmelse med et proportionalitetsprincip, og udelukkende kan begrundes i vedkommende personlige adfærd. Denne personlige adfærd skal udgøres af en reel umiddelbar og tilstrækkelig og alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Begrundelser, der ikke vedrører den individuelle sag eller som har generel præventiv karakter, må ikke anvendes, jf. direktivets artikel 27, stk. 2. Som eksempel på den retspraksis, der har udviklet sig omkring dette spørgsmål, kan henvises til TfK 2005.330 samt TfK 2007.651. Sidstnævnte afgørelse vedrørte en EU-borger, som blev straffet med 30 dages fængsel for forsøg på lommetyveri. Den pågældende blev alligevel ikke udvist, som følge af den stedfundne kriminalitet.

I nærværende sag er der tale om sigtelse for medvirken til forsøg på butikstyveri, som har resulteret i, at sagen er blevet afgjort med en advarsel. Det burde være oplagt, at en forseelse, som i det konkrete tilfælde er afgjort med en advarsel, der er langt mindre end 30 dages fængsel, så meget desto mindre ikke kan give mulighed for at der sker udvisning. Det forhold, at Udlændingetjenesten i stedet for har valgt at lave en administrativ udvisning med indrejseforbud i 1 år ændrer efter undertegnede opfattelse intet heri, idet den grundlæggende vurdering af, hvorvidt udvisning er berettiget, må være den samme hvad enten det er en domstol, der træffer afgørelse, eller om det er en administrativ myndighed, der træffer afgørelse. Afgørelsen fra Udlændingetjenesten er således klart i strid med EF-reglerne, og kan på denne baggrund ikke danne grundlag for en fortsat frihedsberøvelse. For alle tilfældes skyld vil undertegnede tillige på udlændingens vegne påklage den administrative udvisningsafgørelse til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Sammenfattende må det konkluderes, at udvisningen ikke kan ske i henhold til EF-reglerne, hvorfor udlændingen derfor bør løslades."

T's advokat anførte tilsvarende synspunkter over for Integrationsministeriet.

Landsretten udtalte:

"Det fremgår af sagen, at T, som efter det oplyste er polsk statsborger, har modtaget en advarsel for butikstyveri den 24. april 2008. Ved Udlændingenservices afgørelse af 25. april 2008 blev det bestemt, at han skulle udvises af Danmark med indrejseforbud i 1 år, jf. udlændingelovens § 25a, stk. 1, nr. 1.

På denne baggrund findes det betænkeligt at fastslå, at der er tilstrækkeligt grundlag for fortsat frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36, stk. 1, sammenholdt med lovens § 2, stk. 3, hvorefter

b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes med den ændring, at T nu skal løslades."

Efter yderligere korrespondance, herunder erindringskrivelser til ministeriet, der blev underrettet om landsrettens resultat, svarede ministeriet endeligt den 11/8 2008:

"Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration har nu behandlet Deres klage af 29. april 2008 over Udlændingenservices afgørelse af 25. april 2008 vedrørende Deres klient T.

Ved behandlingen af klagen har ministeriet gennemgået sagens akter samt vurderet det, som De har anført i Deres breve af 29. april og 15. maj 2008 med bilag.

Ministeriet finder grundlag for at ophæve Udlændingenservices afgørelse af 25. april 2008.

Ministeriet finder således ikke, at Udlændingenservices afgørelse om udvisning på det foreliggende grundlag bør opretholdes. Ministeriet har herved blandt andet lagt vægt på, at Deres klient er EU-borger og alene har modtaget en advarsel for forsøg på butikstyveri.

Ministeriet ophæver på denne baggrund Udlændingenservices afgørelse af 25. april 2008 om udvisning med indrejseforbud i et år og har i dag meddelt Udlændingenservice dette.

Ministeriet foretager herefter ikke videre i anledning af Deres klage."

- oo0oo -

Den anden polak i sagen, der havde vedtaget et bødeforelæg på 100 kr., blev også fremstillet og varetægtsfængslet af byretten, men løsladt af landsretten den 30/4 2008,

ligesom der blev klaget over den administrative udvisning til ministeriet, der bl.a. svarede den 11/8 2008 efter at have resumeret bødevedtagelsen den 25/4 2008:

"Af politirapporten fremgår det endvidere, at Deres klient har oplyst, at han indrejste i Danmark fra Tyskland, idet han her i landet har nogle bekendte, som skulle hjælpe ham med at finde arbejde, at Deres klient i tre dage op til sigtelsen havde arbejdet som bygningsarbejder for kr. 400,- per dag, at Deres klient ikke har betalt skat, at Deres klient ikke havde tilladelse hertil, at Deres klient ikke kan/vil oplyse navnet på det firma, han arbejdede for, og at Deres klient ikke husker navn på den person, som hjalp ham med at finde arbejde.

Det fremgår endvidere blandt andet af politirapporten, at Deres klient ikke havde nogen bagage i Danmark, men alene lidt skiftetøj hos bekendte, som han dog ikke kunne huske nærmere om, at Deres klient var i besiddelse af kr. 215,- og ingen returbillet, at hans moder i Rumænien vil sende ham 100 Euro, at Deres klient er heroinmisbruger og ind imellem ryger cannabis, og at Deres klient har hepatitis.

Den 25. april 2008 kl. 23.00 telefaxede Københavns Politi forelæggelse af Deres klients sag til Udlændingesservice, som den 26. april 2008 kl. 8.39 på fax fremsendte afgørelsen i sagen til Københavns Politi.

Ved brev af 29. april 2008 har De blandt andet anført, at udvisning af Deres klient er uforenelig med EU-regler, at karakteren af Deres klients forseelse ikke burde medføre udvisningen, at domstolene og udlændingemyndigheder administrerer udvisningsreglerne forskelligt, og at værdien af det Deres klient forsøgte at stjæle ikke er bevist.

Den 30. april 2008 traf Østre Landsret en kendelse om, at der ikke er grundlag for fortsat frihedsberøvelse af Deres klient, jf. udlændingelovens § 36.

Ved brev af 15. maj 2008 har De blandt andet anført, at Deres klients varetægtsfængsling af Østre Landsret er blevet ophævet, at Deres klients sag i Udlændingesservice er blevet summarisk behandlet, og at der ikke blev foretaget en konkret og individuel bedømmelse af sagens omstændigheder, herunder i forhold til EU-retten.

Ved udtalelse af 23. maj 2008 har Udlændingesservice blandt andet anført, at Udlændingesservice i sager vedrørende udvisning, hvor sagens person ofte er frihedsberøvet bestræber sig på at træffe afgørelse hurtigst muligt, at der i alle sager foretages en konkret vurdering.

Vurdering

Vedrørende Udlændingesservices afgørelse af 26. april 2008

På tidspunktet for Udlændingesservices afgørelse havde Deres klient ikke haft lovligt ophold her i landet i længere tid end de sidste seks måneder.

Deres klient har over for politiet erkendt overtrædelse af straffelovens § 276.

Ministeriet finder således, at betingelserne for at kunne udvise Deres klient med indrejseforbud i medfør af udlændingelovens § 25 a, stk. 1, nr. 1, er til stede.

Det er indgået i grundlaget for ministeriets afgørelse, at Deres klient er EU-statsborger. Ministeriet finder imidlertid ikke, at dette kan føre til en ændret vurdering af sagen, da udvisningen af Deres klient efter ministeriets opfattelse, ikke er uforenelig med EU-reglerne.

Ministeriet har ved denne vurdering blandt andet lagt vægt på, at Deres klients tyveri er begået efter kun en uges ophold i Danmark og i ledtog med en anden person. Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at Deres klient ved sin arrestation havde meget begrænsede midler til sit ophold og ikke havde nogen bagage, samt at deres klient erkendte at være heroinmisbruger. Deres klient synes således på baggrund af sine personlige forhold ikke at være i stand til at kunne forsørge sig selv i Danmark. På den baggrund kan det ikke føre til en ændret vurdering, at Deres klient over for politiet oplyste, at han er arbejdssøgende. Ministeriet skal bemærke, at Deres klient over for politiet har tilkendegivet, at han havde arbejdet ulovligt her i landet, at han ikke ville oplyse nærmere om disse angivelige forhold, ligesom der i øvrigt gælder særlige regler for arbejdstagere fra de nye EU-lande i Danmark, og at Deres klient derfor ikke har haft en umiddelbar ret til at kunne påbegynde arbejde i Danmark.

Ministeriet finder på denne baggrund, at Deres klients tilstedeværelse og adfærd udgjorde en aktuel og tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundshensyn, hvorfor udvisning med indrejseforbud ikke er uforenelig med EU-retten. Det er ministeriets vurdering, at den administrative udvisning i denne sag ligger indenfor lovens rammer og er i overensstemmelse med EU-retten.

Ministeriet finder, at der ikke foreligger sådanne omstændigheder, at udvisningen må antages at virke særligt belastende for Deres klient, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1.

Det forhold, at Deres klient har oplyst, han er heroinnarkoman og har hepatitis, finder ministeriet ikke kan føre til, at udvisningen bør undlades.

Udlændingesservices afgørelse af 26. april 2008 stadfæstes derfor.

Henset til, at Deres klient er udvist af landet med indrejseforbud, finder ministeriet, at udrejsefristen bør fastsættes til straks, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 4. pkt."

Landsforeningens Meddelelse 75/2008

Pengefalsk - Forsæt - Dummere end politiet?

Straffelovens § 167

T betalte en bøde for butikstyveri med en vellignende gengivelse af en 500 Euro-seddel, der dog med latinske og kyrilliske bogstaver havde en påskrift "Souvenir production". Politiet opdagede ikke umiddelbart sedlens manglende gyldighed, men nåede at anholde T igen, inden han rejste videre. I lommen havde han en yderligere seddel, som retten antog, at han havde forsæt til at udgive. Fængsel i 60 dage og udvisning.

Københavns Byret SS 1-15765/2008, 12/8 2008

T på 31 år fra Litauen, der ikke tidligere var straffet i Danmark, var tiltalt dels for et butikstyveri på 730 kr. i lufthavnen, som han erkendte, dels for at have udgivet en forfalsket 500 Euro-seddel i forbindelse med betaling af bødeforlæg for det ovennævnte tyveri samt for at have været i besiddelse af en forfalsket 500 Euro-seddel med henblik på at udgive denne.

Der var påstand om fængselsstraf og udvisning.

T protesterede ikke mod udvisningen, men påstod frifindelse for pengefalsk.

T forklarede bl.a., at han havde fundet sedlerne i lufthavnen i Oslo, men ikke fået set nærmere på dem, da han var forsinket. Det var korrekt, at han i grundlovsforhør forklarede, at han var i tvivl om, hvorvidt sedlerne var ægte, og at han regnede med at få det afklaret i Danmark.

Da han og hans kammerater her blev tilbageholdt for butikstyveri, var bødeforlægget først større end de havde penge til. Senere talte politiet med en af hans kammerater på engelsk, og T blev hentet. Den seddel, som politiet havde fundet på ham, lå på bordet, og T indvilligede i, at den blev brugt til at betale bøderne for alle 3, der nu var opgjort til sammenlagt 500 Euro. Han tænkte ikke over, at bøden blev betalt med penge, hvor han tvivlede på ægtheden. Han blev senere anholdt igen, og da politiet viste, at der

stod souvenir production på sedlen, tog han den anden seddel frem fra lommen og gav den til politiet. Det var først da, det gik op for ham, at pengene ikke var ægte.

To politifolk forklarede om anholdelsen og betaling af bøden. Det var imidlertid en tredje - bortrejst - kollega, der havde foreslået opkrævningen gennem betaling med 500 Euro-sedlen i T's kosterpose. En af dem forklarede dog, at T allerede i forbindelse med anholdelsen havde fremtaget 500 Euro-sedlen, der var foldet to gange, og rakt den til vidnet. De to andre sigtede sagde noget til T, der lagde sedlen i lommen igen. Vidnet vidste ikke, hvordan den pågældende seddel kom frem på bordet ved den senere betaling, eller om den da var foldet sammen.

Rettens begrundelse vedr. forhold 2:

"Vedrørende forhold 2 må det lægges til grund, at de to 500 eurosedler omhandlet af sagen er eftergørelser af ægte pengesedler og dermed omfattet af straffelovens §§ 166 og 167. Det må endvidere efter de afgivne forklaringer anses for godtgjort, at tiltalte har indvilliget i at udgive en af de to eftergjorte 500 eurosedler som betaling for bøden vedtaget af tiltalte og hans to kammerater.

Efter de afgivne forklaringer og henset navnlig til, at der for tiltalte har været tale om et betydeligt beløb svarende til ca. 1½ måneds løn, og til at det af sedlerne fremgår, at disse er souvenir produktioner, finder retten det helt ubetænkeligt at se bort fra tiltaltes forklaring om, at han havde fundet sedlerne og ikke havde bemærket, at der er tale om eftergjorte sedler.

Tiltalte har derfor haft det til domfældelse fornødne forsæt i forbindelse med udgivelsen af den første pengeseddel, og retten finder det endvidere under de foreliggende omstændigheder ubetænkeligt at lægge til grund, at tiltalte tillige har haft forsæt til at udgive den anden pengeseddel.

Tiltalte er således i det hele skyldig efter anklageskriftet.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 166, jf. § 167, og § 287, stk. 1, jf. § 276."

T blev udvist i 5 år.

- oo0oo -

Vedr. strafniveauet henviste forsvareren uden held til TfK 2005.716 Ø, hvor landsretten nedsatte straffen fra 60 til 30 dage for udgivelse af en falsk 100 US \$-seddel.

Udvisning undladt - EU-borgere - Tyveri og tidligere afgørelser vedr. samme

Udlændingelovens § 2

Tre rumænske kvinder, der havde tidligere bødeforlæg for tyveri, under tilståelsessag dømt for tyveri af pung med bl.a. Dankort og to efterfølgende hævninger af i alt 17.000 kr. Fængsel i 40 dage, men frifundet for udvisning i begge instanser.

ØL 22. afd. a.s. S-2183-08, 13/8 2008

A, B og C, tre rumænske kvinder i alderen 27-34 år, var under en tilståelsessag tiltalt som følger:

"1.

tyveri efter straffelovens § 276,

ved den 30. juni 2008 ca. kl. 12.00 på Købmagergade i København i forening og efter forudgående aftale at have stjålet en pung indeholdende et dankort med tilhørende pinkode fra K, som efterfølgende blev brugt i hæveautomater, som nærmere nedenfor angivet.

2.

tyveri efter straffelovens § 276,

ved den 30. juni 2008 ca. kl. 12.05 i forening og efter forudgående aftale ved brug af rette pinkode uretmæssigt at have hævet 15.000 kr. på det i forhold 1 nævnte dankort fra pengeautomaten ved Danske Bank, Højbro Plads 5 i København.

3

tyveri efter straffelovens § 276,

ved den 30. juni 2008 kl. 12.01 i forening og efter forudgående aftale ved brug af rette pinkode uretmæssigt at have hævet 2.000 kr. på det i forhold 1 nævnte dankort fra pengeautomat ved Lån & Spar Bank, Højbro Plads 9 i København."

Der var påstand om fængselsstraf og udvisning.

De tiltalte protesterede mod udvisning.

Det fremgår af forklaringerne om de personlige forhold, at de alle havde mindreårige børn, der var efterladt i Rumænien, og i øvrigt familie her i Danmark.

A havde bødeforlæg fra januar og april 2008 for tyveri.

B et bødeforlæg fra februar 2008 for tyveri.

C havde 4 bødeforlæg for tyveri eller forsøg herpå i perioden december 2007 - maj 2008.

Straffen blev udmålt til fængsel i 40 dage. Byretten bemærkede:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at der er tale om et lommetyveri af flere i forening og efterfølgende udnyttelse af dankort.

Under henvisning til udlændingelovens § 2, stk. 3, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 38 af 29. april 2004 artikel 27 og 28 tages påstanden om udvisning ikke til følge, idet der under henvisning til de afgivne tilståelser trods tidligere bødestrafte for tyveri ikke findes at være tilstrækkeligt sikre holdepunkter for at antage, at tyveriet har professionel karakter. Herefter findes det ikke at kunne statueres, at de tiltalte udgør en tilstrækkelig alvorlig trussel vedrørende grundlæggende samfundsinteresser, til at udvisning bør ske."

Anklagemyndigheden ankede dommen af 14/7 2008 til skærpelse, herunder udvisning, og landsretten nåede at behandle sagen, kort efter at straffen var afsonet.

De tiltalte påstod stadfæstelse.

A forklarede, at hun var i Danmark for at finde arbejde. Hun kendte ikke den herboende families adresse.

B havde en moster, men havde ikke set hende. C havde efter anholdelsen fået at vide, at hendes søster også var kommet til Danmark.

Landsretten udtalte:

"Straffene findes passende udmålt.

Af de grunde, der er anført af byretten, tiltrædes det, at der efter det oplyste ikke er tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at de tiltalte udgør en reel, umiddelbar og til-

strækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse. Det tiltrædes derfor, at udvisning ikke kan ske.

Landsretten stadfæster herefter dommen.

De tiltalte har været forsæt frihedsberøvede under anken."

Landsforeningens Meddelelse 77/2008

Legemsbesigtigelse i forbindelse med domsforhandling

Retsplejelovens § 792 a

Under en sag med flere tiltalte for vold ville anklageren under domsforhandlingen have undersøgt, om en af de tiltalte havde en tatovering. Forsvareren protesterede og begærede spørgsmålet indbragt for retten, der var enig i, at det pågældende bevistema ikke havde betydning for sagen.

Retten i Roskilde S 9-2231/2008, 1/7 2008

Under domsforhandlingen, hvor der mod 5 tiltalte, herunder A, var rejst tiltale for vold, ville anklageren have foretaget legemsbesigtigelse af A, der hævdede, at han ikke var medlem af Black Cobra. Da forsvareren protesterede, blev spørgsmålet den følgende retsdag indbragt for retten. Der citeres fra retsbogen:

"Anklageren anmodede i medfør af retsplejelovens § 746, jf. § 792 c, jf. § 792 og § 792 a om rettens godkendelse af, at der foretages legemsbesigtigelse af tiltalte A med henblik på at konstatere, om han har en Black Cobra tatovering på armen.

Forsvareren og tiltalte protesterede mod en sådan legemsbesigtigelse.

Anklageren anførte, at bevisførelsen ikke er afsluttet, og at der er tale om et lovligt indgreb, som har væsentlig betydning. Han henviste til sagens karakter, og til at en eller flere af de tiltalte er medlem af Black Cobra, at B havde en Black Cobra tatovering, og at vidnet V har forklaret, at tiltalte A er med i Black Cobra og har vist ham en Black Cobra-tatovering på armen.

Anklageren anførte endvidere, at indgrebets intensitet er beskeden.

Forsvareren anførte, at det er på et meget sent tidspunkt i bevisførelsen, at anmodningen fremkommer, at en legemsbesigtigelse ikke har væsentlig betydning for sagen og ikke vil tilføre væsentligt nyt til sagen.

Efter votering afsagde retten

Kendelse:

Bevisførelsen i sagen er ikke sluttet.

Retten finder ikke, at en legemsbesigtigelse af tiltalte A for at undersøge, om han på armen har en Black Cobra-tatovering, er af væsentlig betydning for efterforskningen i sagen, jf. retsplejelovens § 792 a, stk. 1, nr. 2, hvorfor

bestemmes:

Anmodningen om iværksættelse af legemsbesigtigelse af A imødekommes ikke."

Anklageren kærede, men frafaldt siden kæremålet.

Landsforeningens Meddelelse 78/2008

Nævningesager, nye - Ekstrakter med forakter - Kære under domsforhandling eller dennes forberedelse

Retsplejelovens § 888 og § 968

Under forberedelse af en nævningesag om manddrab m.v. for byretten opstod bl.a. tvist, om der fra sagens start skulle udleveres ekstrakt til nævningerne også vedr. personlige oplysninger, herunder eventuelle forstraffe. Byretten lagde vægt på, at hovedforhandlingen i en nævningesag er delt op i to adskilte dele, og bestemte, at ekstrakten vedr. de tiltaltes personlige forhold m.v. først skulle udleveres til nævningerne, når - og hvis - der skulle tages stilling til sanktionsspørgsmålet.

Landsretten admitterede anklagemyndighedens kære, da behandlingen af kæremålet ikke ville nødvendiggøre en udsættelse af hovedforhandlingen, ligesom spørgsmålet havde generel betydning.

Landsretten tiltrådte byrettens resultat, men gjorde opmærksom på, at da der var rejst tiltale efter straffelovens § 247 for samtlige tiltalte, kunne det komme på tale at foretage dokumentation af de tiltaltes forstraffe. Det materiale, der agtedes dokumen-

teret i den forbindelse, burde således tillades indeholdt i den ekstrakt, der blev udleveret ved starten af hovedforhandlingen.

VL 13. afd. S-1623-08, 8/8 2008

Under et retsmøde den 6/6 2008 vedr. forberedelse af en nævningesag om manddrab m.v., der skulle domsforhandles medio august, var der tvist om en række punkter, herunder "om der fra sagens start skal udleveres ekstrakt til nævningerne også vedrørende personlige oplysninger, herunder evt. forstraffe, eller om disse oplysninger først skal udleveres i forbindelse med en evt. votering om sanktionsfastsættelse."

Byretten afsagde kendelse herom den 1/7 2008, efter at parterne havde afgivet skriftlige indlæg (ikke refereret i rettens kendelse, ER):

"Det fremgår af retsplejelovens § 888, at nævningerne - efter at have indtaget deres pladser - skal have udleveret en ekstrakt, og formålet hermed har ifølge bemærkningerne til lovforslaget været at forbedre nævningernes mulighed for at følge med i sagen ved at give dem en ekstrakt tilsvarende den, der hidtil kun er blevet udleveret til de juridiske dommere.

I bemærkningerne til lovforslaget og betænkning nr. 1352/1998, som forslaget bygger på, er vedrørende anvendelsen af ekstrakten alene henvist til nævningernes behov for at anvende sagens akter i forbindelse med voteringen om skyldsspørgsmålet, og indførelsen af bestemmelserne om ekstrakt til nævningerne må ses som et lovgiverønske om at ligestille juridiske dommere og nævninger i henseende til, hvilket materiale man har til rådighed. Retten finder på denne baggrund, at nævningerne også har krav på ekstrakt til brug for votering om evt. sanktion.

Hovedforhandlingen i en nævningesag er delt op i 2 adskilte dele - afgørelse af skyldsspørgsmålet og derefter evt. afgørelse af sanktionsspørgsmålet - hver med særskilt dokumentation, bevisførelse og procedure, og det afgørende for at sikre den ønskede ligestilling må være, at der er udleveret ens materiale til den igangværende del af sagen, hvilket for så vidt også støttes af den ovenfor nævnte motivudtalelse. Den ekstrakt, anklagemyndigheden til brug for denne sag har udarbejdet, indeholder ud over dokumenter vedrørende sagens bevisligheder i et særskilt omslag, kaldet ekstrakt I, oplysninger om de tiltaltes forstraffe m.v., og det kan lægges til grund, at disse oplysninger er helt uden betydning for afgørelsen af skyldsspørgsmålet. Retten finder derfor ikke - uanset anklageskriftets citering af straffelovens § 247, stk. 1 - at der er noget til hinder for at tage forsvarernes begæring til følge, således at der i en sag, der i forvejen er omfangsrig, ikke fra hovedforhandlingens start udleveres materiale, som alligevel ikke vil skulle indgå ved afgørelsen af skyldsspørgsmålet.

Thi bestemmes:

Ekstrakt I vedrørende de tiltaltes personlige forhold m.v. udleveres først til nævningerne, når - og hvis - der skal tages stilling til sanktionsspørgsmålet."

Anklagemyndigheden kærede til landsretten. Landsretten afsagde følgende

K E N D E L S E:

"Det følger af retsplejelovens § 968, stk. 4, at kendelser og andre beslutninger, der afsiges under hovedforhandlingen eller under dennes forberedelse i en straffesag - med de i bestemmelsen nævnte undtagelser - ikke kan påkæres. Byrettens kendelse af 1. juli 2008 er ikke umiddelbart omfattet af de nævnte undtagelser.

Da landsrettens behandling af kæremålet imidlertid ikke vil nødvendiggøre en udsættelse af den berammede hovedforhandling, og da det spørgsmål, byrettens kendelse angår, har en generel betydning for, hvorledes anklagemyndigheden skal udfærdige ekstrakter efter nævningereformens ikrafttræden, tillader landsretten kæremålet.

I betænkning nr. 1352 af 1998 om behandling af nævningesager er der på side 62 om baggrunden for den nugældende bestemmelse i retsplejelovens § 888, 1. pkt., blandt andet anført følgende:

"For at forbedre nævningernes muligheder for at følge med i sagen skal der - som det i dag sker til dommerne - udfærdiges en ekstrakt af sagen, der udleveres både til dommere og til nævningerne."

Det er anført i samme betænkning side 128, at "Ekstrakten vil således normalt indeholde udskrift af retsbogen vedrørende retsmøder, der har været afholdt inden domsforhandlingen, dokumenter, der skal anvendes som bevis, sagkyndige erklæringer, herunder lægeerklæringer, og de relevante politirapporter."

I forarbejderne til den nævnte bestemmelse, jf. FT 2005-06, Tillæg A, side 5422, anføres blandt andet følgende.

"Efter den foreslåede bestemmelse, som er ny, skal anklageren udlevere en ekstrakt til hver af nævningerne, når de har indtaget deres pladser. Ekstrakterne må ikke benyttes uden for retslokalet før voteringen. Ekstrakten skal således kun anvendes af nævningerne i retslokalet for bedre at kunne følge med under hovedforhandlingen. Nævningerne skal endvidere kunne medtage ekstrakten, når de træder sam-

men med dommerne for at afgøre skyldsspørgsmålet, således at de kan orientere sig i sagens akter under voteringen i samme omfang som dommerne."

Videre anføres i forarbejderne, jf. FT 2005-06, Tillæg A, side 5421, om den nugældende bestemmelse i retsplejelovens § 886 blandt andet følgende:

"Det foreslås, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at der skal udarbejdes ekstrakt til brug for behandlingen af nævningesager. Ekstrakten skal indeholde de dokumenter, som skal indleveres til retten efter forslaget til retsplejelovens § 837 og § 839 (dvs. udskrift af retsbogen vedrørende retsmøder, der har været afholdt inden hovedforhandlingen, dokumenter, der skal anvendes som bevis, sagkyndige erklæringer, herunder lægeerklæringer, relevante politirapporter mv.). Ekstrakten skal i modsætning til i dag også udleveres til nævningerne, jf. forslaget til retsplejelovens § 888 og bemærkningerne hertil."

På denne baggrund må det anses for forudsat ved lovens ordning, at de juridiske dommere og nævningerne har det samme materiale til rådighed under hovedforhandlingen.

Det findes imidlertid ikke at stride mod lovgivers intention - der har været at forbedre nævningernes muligheder for at følge med i sagen - at der alene udleveres materiale til nævningerne til den igangværende del af nævningesagen, således at materiale, der alene har betydning ved en eventuel strafudmåling, ikke udleveres straks ved hovedforhandlingens begyndelse. Det bemærkes i den forbindelse, at det med bestemmelsen i retsplejelovens § 888, 2. pkt., må anses for forudsat, at nævningerne alene skal have mulighed for at orientere sig i materialet i det omfang, dokumentationen under den igangværende hovedforhandling giver anledning hertil.

Landsretten finder herefter ikke grundlag for at tilsidesætte byrettens afgørelse om, at ekstraktoplysninger udelukkende til brug for sanktionsspørgsmål først udleveres til nævningerne, når - og hvis - der skal tages stilling til sanktionsspørgsmål.

Landsretten bemærker dog, at der i henhold til anklageskriftet i denne sag er spørgsmål om anvendelse af straffelovens § 247, stk. 1, for så vidt angår samtlige tiltalte, og at det således til brug for afgørelsen af skyldsspørgsmålet kan komme på tale at foretage dokumentation af de tiltaltes forstraffe. Det materiale, der agtes dokumenteret i den forbindelse, bør således tillades indeholdt i den ekstrakt, der udleveres til nævningerne ved starten af hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 888.

Med denne bemærkning, og da anklagemyndigheden ikke i øvrigt har anført omstændigheder, som kan begrunde, at Ekstrakt I udleveres til nævningerne ved hovedforhandlingens start, stadfæster landsretten kendelsen.

T h i b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes."

Landsforeningens Meddelelse 79/2008

Vold mod politiet - Tilregnelighed - Patologisk rus - Frifindelse for straf og behandling - Retslægerådet - Sagsomkostninger

Straffelovens § 16, § 68 og § 119, retsplejelovens § 1008

K havde i forbindelse med, at hun blev tvangsindlagt med politiets bistand, bidt en politibetjent i armen. Retslægerådet, der for en gangs skyld ikke afgav en enig udtalelse, konstaterede, at hun var beruset ved indlæggelsen (1,75 ‰) og blev udskrevet den følgende dag uden behandling og tegn på sindssygdом, men var altså uenige om, hvorvidt der var tale om en patologisk rus og behov for behandling.

Retten fandt ikke at kunne udelukke, at der var tale om patologisk rus, og da K ikke tidligere havde oplevet tilsvarende ved indtagelse af alkohol, blev hun frifundet for straf, ligesom der ikke var grundlag for at træffe bestemmelse om foranstaltninger efter straffelovens § 68.

K skulle kun bære halvdelen af sagsomkostningerne.

Københavns Byret SS 20.35752/2006, 18/8 2008

K på 24 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i august 2006 kl. 00.30 ud for en psykiatrisk afdeling at have bidt en politibetjent i armen.

Der var påstand om fængselsstraf.

K, der var ustraffet, påstod frifindelse. Hun forklarede bl.a., at hun den pgl. aften havde delt en flaske rødvin med sin kæreste, hvorefter hun havde været på Christiania med en veninde. Hun havde ikke taget stoffer eller drukket yderligere. Hun erindrede et kort øjeblik, at hun sad i en politibil, men ellers havde hun ingen yderligere erindring om den pgl. aften. Dagen efter vågnede hun op på en psykiatrisk afdeling. Hun

drak ikke ret tit alkohol og havde ikke drukket siden episoden. Hun havde aldrig prøvet at tage stoffer, og hun havde alene prøvet at ryge hash nogle få gange.

De to politifolk forklarede bl.a., at de var blevet kaldt til tumult på Christiania. K's ven havde fået hende overbevist om, at hun skulle på psykiatrisk afdeling. Under turen i politibilen var hun forholdsvis rolig. Da de kom frem, ville hun ikke ud af bilen. Hun var ophidset, og arme, ben og hoved "kørte" rundt på hende. Det første vidne mærkede noget ved sin arm og så, at der var bidmærker.

Det andet vidne forklarede, at han havde prøvet at fiksere K's hoved, da hun blev uregerlig. Han havde selv fået bidt hul i sine handsker. De måtte have plejere fra hospitalet til at hjælpe med at fastholde K, der blev tvangsindlagt som værende til fare for sig selv.

Af en lægeattest fremgik, at politibetjenten havde fået et overfladisk bidsår på venstre underarm. K var ikke uegnet til samfundstjeneste.

Retspsykiatrisk Klinik udtalte i september 2007 bl.a., at det fandtes overvejende sandsynligt, at K forbigående var sindssyg på gerningstidspunktet. Hun befandt sig i en såkaldt patologisk rustilstand som følge af indtagelse af alkohol.

K var opvokset i Grønland uden kontakt med faderen og var rejst til Danmark i 2005 efter 10. klasse og flere ufaglærte ansættelsesforhold. Hun havde total amnesi for episoden, som måtte betegnes som svært personlighedsfremmed.

Ved indlæggelsen fremstod hun svært angst, motorisk urolig og med vrangforestillinger. Hun blev udskrevet dagen efter uden psykotiske symptomer. Hun havde aldrig tidligere haft kontakt til det psykiatriske behandlesystem.

Der var ingen tegn på sindssygdom på undersøgelsestidspunktet. Erklæringen fortsatte:

"Observanden har antagelig et (skadeligt) brug af hash, men der synes ikke at foreligge et egentligt afhængighedsforhold. Observanden benægter konsekvent at have været påvirket af hash på tidspunktet for den påsigtede kriminalitet.

Hvad angår gerningstidspunktet, må observanden herefter med stor sandsynlighed kunne henføres til den i straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt., omhandlede personkreds. Hun er aktuelt ikke sindssyg, og der foreligger heller ikke aktuelt behandlingskrævende psykiske symptomer. Såfremt hun findes skyldig, kan man derfor ikke pege på nogen foranstaltning, jf. samme lovs § 68, 2. pkt."

Retslægerrådet, der havde bedt om en supplerende udtalelse fra Retspsykiatrisk Klinik (ikke gengivet i dommen), udtalte i april 2008 bl.a.:

"Aftenen for det påsigtede indtog K alkohol over en længere periode, dels i selskab med sin kæreste, dels senere på et værtshus. Hun blev efterfølgende aggressiv og voldelig og indbragtes af politi til psykiatrisk afdeling, hvor hun fremtrådte usamlet, tankeforstyrret, urolig, angst og mistolkende. Hun blev tvangsindlagt og fikseret. Ved indlæggelsen angaves en alkoholpromille på 1,75. Den følgende dag blev K udskrevet uden behandling og uden tegn på sindssygdom.

Der er herefter ikke enighed blandt de voterende.

To af de voterende finder, at K ikke opfylder kravene for en patologisk rus, men muligt har befundet sig i en alkoholudløst forbigående sindssygelig tilstand. Der findes intet fremtidigt behandlingsbehov.

K findes herefter muligt omfattet af straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt. Såfremt hun findes skyldig i de påsigtede handlinger, kan der dog ikke anbefales foranstaltninger, jævnfør samme lovs § 68, 2. pkt., som formålstjenlige til at imødegå fornyet ligesartet kriminalitet.

Den tredje voterende udtaler:

Denne voterende finder, at K på gerningstidspunktet var sindssyg og befandt sig i en af alkohol udløst forbigående abnorm rustilstand med sindssygelige symptomer, hvorfor hun er omfattet af straffelovens § 16, stk. 1. Såfremt hun findes skyldig, skal denne voterende som mest formålstjenlig foranstaltning, jf. samme lovs § 68, 2. pkt., anbefale dom til ambulans psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at Kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse."

Om sine personlige forhold oplyste K bl.a., at hun aldrig havde reageret på tilsvarende vis efter indtagelse af alkohol. Hun havde stadig samme kæreste og var under uddannelse. Hun havde af kommunen fået en støtteperson, som hun jævnligt så. Hun var ophørt med at ryge hash.

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Ved de af vidnerne afgivne forklaringer, der støttes af politiattesten, er det bevist, at tiltalte har begået den i anklageskriftet beskrevne gerning.

Straffebestemmelsen er straffelovens § 119, stk. 1.

Efter indholdet af Retspsykiatrisk Kliniks og Retslægerådets udtalelser finder retten ikke at kunne udelukke, at tiltalte på gerningstidspunktet som følge af indtagelse af alkohol forbigående befandt sig i en tilstand af sindssygdom eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, jf. straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt.

Tiltalte har efter det oplyste ikke haft lignende erfaringer efter indtagelse af alkohol. Herefter, og efter oplysningerne i sagen i øvrigt finder retten ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder der taler for at pålægge tiltalte straf, jf. straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt.

Tiltalte frifindes herefter for straf.

Efter indholdet af Retspsykiatrisk Kliniks og Retslægerådets udtalelser finder retten ikke grundlag for at træffe bestemmelse om foranstaltninger efter straffelovens § 68, 2. pkt.

Efter sagens forløb og udfald finder retten, at tiltalte skal betale halvdelen af sagens omkostninger."